

Tragická nadpráce slovenských vazalov a kríza zastupiteľskej demokracie

- CZ24 News | 3. února 2022

SLOVENSKO/USA: Slovensko se ocitlo na významné dějinné politické křižovatce. Podobné těm, kdy rozhodovalo, zda vstoupí do EU, resp. do NATO. Nynější vláda se rozhodla předložit Národní radě SR návrh Dohody o spolupráci v oblasti obrany mezi vládou SR a USA. Slovensko by se převedením dvou vojenských letišť – Kuchyňa a Sliač – pod správu armády USA připojilo k bezmála polovině států světa, kde již nyní USA provozují dohromady okolo osmi stovek vojenských základen. Nejde zdaleka jen o fakt existence cizí základny na území suverenního a svrchovaného státu, nýbrž i o podmínky, za jakých je zřízena a funguje.

Dokument se skládá z preambule, 30 článků a přílohy. Zabývá se popisem využívání prostorů, co nich může být zřízeno a uloženo, přístupností, vojenskými službami, vlastnictvím, postavením vojenského a civilního personálu a jejich rodin, dopravním provozem, trestní pravomocí, řešením sporů, náhradami škod, daňovými a celními otázkami, poštovními službami, měnovými záležitostmi, obchodními styky, zaměstnáváním osob, životním prostředím atd. Celkem dohoda čítá 36 stran, z nichž ovšem drtivá většina je popsaná textem jen zčásti, takže ji lze přečíst během pár desítek minut.

Slovenská republika se vlastně zmenší

Celkový dojem z obsahu dohody, přesněji ne dojem, nýbrž racionální závěr – Slovensko kus svého území předává do svrchované moci Spojeným státům americkým, navíc ve formě, že vcelku si USA budou užívat různé benefity, zatímco SR bude hradit s tím spojené náklady. Silně to připomíná poměry soudobých tzv. neoliberálních demokracií, kdy při společných akcích veřejné správy a soukromých korporací dochází k privatizaci zisků (inkasují je firmy) a socializaci ztrát (hradí je stát).

Dohoda představuje ránu svrchovanosti a územní celistvosti Slovenska, neboť podmínky užívání poskytnutých prostor a podmínky postavení obslužného personálu fakticky negují pravomoci slovenských orgánů a navíc to pro slovenské občany nebude zadarmo. V případě schválení Slovensko ztratí kontrolu nad tím, co je na jeho území v určených prostorech umístěno, na žádost bude pro určené činnosti dočasně poskytovat i jiné prostory a zařízení, z nemalé části bude nést náklady provozu armády USA v SR, nebude mít žádnou moc nad tím, co je na jeho území a z jeho území podnikáno, nebude mít dosah na případné pachatele trestné činnosti z řad zahraničního personálu a pokud si „výkonný zástupce“ SR, tj. Ministerstvo obrany SR nebo jím pověřený zástupce, zamane, tak již zcela mimo pravomoc poslanců může armádě USA poskytnout jakékoli další prostory Slovenska v režimu uvedené dohody a místo dvou vojenských letišť to může být i celé Slovensko – žádné omezení v tomto směru dohoda, resp. „neoddělitelná“ příloha A, neobsahuje.

Ekonomicky smluvní vztah vypadá tak, že Američané sice vloží do modernizace letišť 100 milionů dolarů, avšak budou vyjmuti z placení daní, cel a různých poplatků, kupř. nebudou platit svým zaměstnancům z řad slovenských občanů sociální pojištění, a navíc musí slovenská strana být maximálně nápomocna v oblasti logistiky apod. Bylo by tudíž zajímavé porovnat výlohy USA a SR na celý balík investičních a provozních nákladů spojených se zřízením, úpravami a provozem letišť včetně celkových osobních nákladů. Fakticky prodat za zhruba dvě miliardy korun dvě letiště, které po modernizaci ani nebude SR používat – jaký má smysl takový obchod? Pro USA je to úžasný byznys. Za sumu, za níž mu SR poskytne svoje letiště, kilometry čtvereční území, náramné výhody a servis, by se v Praze na Pařížské třídě daly koupit asi tři nebo čtyři rohové činžáky. Že by byla Pařížská opravdu tak prestižní adresa?

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘISPĚT

Zajímavé není jen to, co je v dohodě psáno, nýbrž i to, co tam není napsáno. Zatímco dokument obsahuje podrobnosti a pravidla o užívání dvou uvedených letišť ozbrojenými silami USA, postavení občanů USA na území SR, ekonomickou stránkou věci atp., nijak tato „dohoda o spolupráci v oblasti obrany“ neřeší skutečné otázky obrany Slovenska, spolupráce v případě ohrožení SR (a podobně USA), ale ani součinnosti složek armády SR a USA na dotčených letištích. V preambuli a v článku 1. sice jsou velká slova o spolupráci, rozvoji bojové způsobilosti, konzultacích apod., ale jinak dohoda neuvádí nic o tom, zdali bude zřízen nějaký stálý společný řídicí štáb, nic o společném řízení provozu letišť včetně jeho dopadů na okolí a jeho obyvatel a již vůbec nic o tom, jak může SR žádat o účast USA na zajištění své bezpečnosti a jak to společně budou řešit. To, že se jednou za rok nebo podle potřeby sejdou zástupci obou stran, aby plnění dohody a případné problémy posoudili, sotva může naplnit (možnou představu o) šíři spolupráce, kterou dohoda svým názvem navozuje. Ustanovení dohody se netýká obrany SR a spolupráce USA na ní, ale jen a pouze umístění vojsk USA v prostoru Slovenska.

Co je psáno, to je dáno

Projděme letmo část článků a odstavců navrhované dohody.

Podstatu toho, proč se dohoda uzavírá, shrnuje v čl. 3. odstavec 1:

“Pri plnom rešpektovaní suverenity a zákonov Slovenskej republiky sú ozbrojené sily USA oprávnené operačne riadiť dohodnuté zariadenia a priestory na účely prístupu a používania ozbrojenými silami USA, dodávateľmi USA, závislými osobami a inými podľa vzájomnej dohody na návštevy, výcvik, cvičenia, manévry, tranzit, podporné a súvisiace činnosti, dopĺňanie paliva do lietadiel, tankovanie plavidiel, pristátie a predletovú prípravu lietadiel, dočasnú údržbu vozidiel, plavidiel a lietadiel, ubytovanie personálu, spojenie, rozmiestňovanie síl a materiálu, predsunuté rozmiestňovanie zariadení, zásob a materiálu, činnosti v oblasti bezpečnostnej pomoci a spolupráce, spoločné a kombinované výcvikové činnosti, humanitárne činnosti a činnosti súvisiace s odstraňovaním následkov katastrof, operácie krízového manažmentu, výstavbu na podporu vzájomne dohodnutých činností a na iné účely, na ktorých sa Strany alebo ich výkonní zástupcovia môžu dohodnúť, vrátane tých, ktoré sa vykonávajú v rámci Severoatlantickej zmluvy.”

Obrat “Pri plnom rešpektovaní suverenity a zákonov Slovenskej republiky sú ozbrojené sily USA oprávnené..”. se sice vyskytuje v dohodě vícekrát, leč její obsah, jak čtenář lehko zjistí, z něho dělá lživou frázi. Výčet toho, co se bude na Sliači a v Kuchyni dělat, je široký od válečných akcí po humanitární pomoc. Zmínky o přístavech a plavidlech se sice zdají být legrační – po Hronu to na Sliač zvládnou kanoe, kajaky a pramice, ale už nic většího, po Moravě k Malackám menší parníček sice ano, ale že by kvůli tomu tyto možnosti dohoda zmiňovala? Možná to je kvůli dovozu materiálu po Dunaji (jakého a odkud?), nebo že by to američtí autoři lenošsky ponechali při přebírání z předchozích podobných smluv s jinými státy, nebo se nekoukli na mapu? Nebo je to vytváření prostoru pro případ, že by se Amíci potřebovali vylodit v Komárně nebo v Bratislavě? Jak se lze

dočíst, tak pro převoz, skladování a umístění jaderných, chemických a biologických zbraní, raket, čehokoli rovněž žádné omezení není. Dovezou-li zbraně, lidi, auta, lízátka nebo drogy – vše je dovoleno.

A že by do toho mohli domácí kecat? Viz následující odstavec 2.:

“Na podporu týchto činností a účelov Slovenská republika oprávňuje ozbrojené sily USA vykonávať kontrolu vstupu do dohodnutých zariadení a priestorov alebo ich častí, ktoré boli poskytnuté na výhradné použitie ozbrojenými silami USA, a koordinovať vstup so slovenskými orgánmi do dohodnutých zariadení a priestorov spoločne používaných ozbrojenými silami USA a Ozbrojenými silami SR na účely bezpečnosti a ochrany.”

Domáci naopak budú ešte zadarmo poskytovať i to, čo leží za plotom obou letísk (čl. 3., odst. 3.):

“Slovenský výkonný zástupca na žiadosť sprostredkuje zabezpečenie dočasného prístupu a použitia zo strany ozbrojených síl USA a dodávateľov USA: (a) verejných pozemkov a zariadení (vrátane ciest, prístavov a letísk), ktoré nie sú súčasťou dohodnutého zariadenia a priestoru, vrátane tých, ktoré sú vo vlastníctve alebo pod kontrolou Slovenska, miestnych samosprávnych krajov alebo miestnych samospráv a(b) súkromných pozemkov a zariadení (vrátane ciest, prístavov a letísk) na použitie na podporu ozbrojených síl USA. Toto sprostredkovanie sa vykoná bez toho, aby ozbrojeným silám USA alebo dodávateľom USA vznikli náklady.”

Dobré, čo? I tá posledná veta sa v dohode viackrát opakuje. A to není vše (čl. 3., odst. 5):

“Slovenská republika poskytne, bez nájomného alebo podobných nákladov pre ozbrojené sily USA, všetky dohodnuté zariadenia a priestory vrátane tých, ktoré spoločne používajú ozbrojené sily USA a Ozbrojené sily SR.”

Vše se děje před očima Slováků, ale čumět je asi tak vše, co mohou dělat – mohou jen domlouvat kde co bude složeno, ale ne, že to nemůže být dovezeno (čl. 4., odst. 2.):

“Ozbrojené sily USA vopred informujú slovenského výkonného zástupcu o typoch, množstvách a harmonogramoch dodávok tohto rozmiestneného materiálu, ktorý majú ozbrojené sily USA v úmysle prepraviť alebo rozmiestniť na území Slovenskej republiky, ako aj o dodávateľoch USA, ktorí takéto dodávky uskutočňujú.”

Staré známě „důvěřuj, ale prověřuj“ platilo, platí a bude platit i na Slovensku – kromě Kuchyně a Sliache (čl. 4., odst. 3):

“Rozmiestnený materiál ozbrojených síl USA a zariadenia alebo ich časti určené na skladovanie takéhoto rozmiestneného materiálu budú využité výlučne na použitie ozbrojenými silami USA. Ozbrojené sily USA budú mať výlučnú kontrolu nad prístupom k takémuto rozmiestnenému materiálu, jeho používaním a nakladaním s ním a budú mať neobmedzené právo kedykoľvek takýto rozmiestnený materiál vyviezť z územia Slovenskej republiky.”

Potvrzuje to i čl. 11., odst. 1.:

“Lietadlá, plavidlá a vozidlá prevádzkované ozbrojenými silami USA, alebo výlučne pre ne môžu vstupovať na územie Slovenskej republiky, odchádzať z neho a voľne sa na ňom pohybovať pri dodržiavaní príslušných pravidiel bezpečnosti a premávky. Do týchto lietadiel, plavidiel a vozidiel sa nesmie nastupovať ani nepodliehajú prehliadke bez súhlasu Spojených štátov.”

Pokud by někoho zajímalo, jaký je rozdíl mezi vlastníkem a uživatelem, tak na to mu odpoví čl. 5.,

odst. 1:

“Všetky budovy, nepremiestniteľné stavby a montované sústavy postavené na pozemku v dohodnutých zariadeniach a priestoroch, vrátane stavieb zmenených alebo zlepšených ozbrojenými silami USA, zostanú vo vlastníctve Slovenskej republiky. Všetky tieto budovy, stavby a sústavy postavené ozbrojenými silami USA sa stanú vlastníctvom Slovenska bezprostredne po ich postavení, no budú používané ozbrojenými silami USA, pokiaľ ich tie budú potrebovať.”

Nic ale není ztraceno. Jen to někdo musí začalovat (čl. 5, odst. 2.):

“Ozbrojené síly USA vrátia ako výhradný a nezaťažený majetok Slovenska akékoľvek dohodnuté zariadenie alebo priestor alebo akúkoľvek ich časť vrátane budov, nepremiestniteľných stavieb a montovaných sústav postavených ozbrojenými silami USA, hneď ako ich ozbrojené síly USA prestanú používať, a v prípade, že Spojeným štátom tým nevzniknú žiadne náklady.”

Slováci budú mimoni nejen ohledně dovážených zbraní, zařízení a jiného materiálu, ale i ohledně toho, kdo k nim přijede (čl. 7, odst. 1., 2. a 3.):

“1. Slovenská republika nebude vyžadovať spolupodpis rozkazov na presun podľa článku III odseku 2 písm. b) NATO SOFA.

- 2. V súlade s NATO SOFA nebude Slovenská republika požadovať pasy alebo víza na vstup na územie a výstup z územia Slovenska pre príslušníkov ozbrojených síl, ktorí sú držiteľmi požadovaného preukazu totožnosti a platného rozkazu na presun. Okrem toho Slovenská republika nebude požadovať víza na vstup na územie alebo výstup z územia Slovenskej republiky pre príslušníkov civilnej zložky, závislé osoby a dodávateľov USA, ktorí sú držiteľmi platného cestovného pasu a identifikačného preukazu Ministerstva obrany USA, rozkazu na presun alebo poverenia vydaného príslušným orgánom Spojených štátov potvrdzujúcich ich status.*
- 3. Ozbrojené síly USA, dodávatelia USA a závislé osoby sú vyňaté z predpisov upravujúcich registráciu a kontrolu cudzincov. Ich pobyt na území Slovenskej republiky sa považuje za prechodný pobyt. Na žiadosť orgánov ozbrojených síl USA vydajú slovenské orgány týmto osobám bezplatné potvrdenie o pobyte.”*

Velmi výmluvné je sledovať slovník, jímž jsou charakterizována práva a povinnosti jednotlivých stran. Hádejte, kdo vydává „maximální“ úsilí a kdo jedná „podle potřeby“? Viz čl. 8, odst. 1., 2. a 3.:

“1. Slovenská republika na žiadosť ozbrojených síl USA vynaloží maximálne úsilie, zohľadňujúc svoje vnútroštátne požiadavky a dostupné kapacity, pri poskytnutí logistickej podpory na vykonávanie činností podľa tejto Dohody.

- 2. Podľa potreby sa takáto logistická podpora poskytne a preplatí v súlade s dohodou ACSA alebo nástupníckymi dohodami.*
- 3. V prípade logistickej podpory, na ktorú sa nevzťahuje odsek 2 tohto článku, uhradia ozbrojené síly USA a dodávatelia USA primerané náklady za požadovanú a prijatú logistickú podporu. V tejto súvislosti poskytne Slovenská republika ozbrojeným silám USA rovnako výhodné podmienky, ako poskytuje Ozbrojeným silám SR, oslobodené od daní, poplatkov alebo podobných úhrad v súlade so vzájomne stanovenými postupmi.”*

Jak vidno, v závěru opět doklad výjimky z úsluví, že kdo platí, poroučí muziku.

Slovensko je suverénní, a proto se vzdává trestní pravomoci – čl. 12., odst. 1. a 2.:

“1. Slovenská republika uznáva osobitnú dôležitosť disciplínarnej kontroly ozbrojených síl USA nad jej príslušníkmi a vplyv, ktorý má taká kontrola na operačnú pripravenosť. Slovenská republika preto na žiadosť Spojených štátov a na podporu svojho záväzku o vzájomnej obrane týmto uplatňuje svoju suverénnu diskrečnú právomoc vzdať sa svojho prednostného práva na výkon trestnej právomoci podľa článku VII odseku 3 písm. c) NATO SOFA. V konkrétnych prípadoch trestných činov, ktoré majú pre Slovenskú republiku osobitný význam, môžu slovenské orgány toto vzdanie sa právomoci odvolať, a to písomným vyhlásením, ktoré sa predkladá príslušnému orgánu ozbrojených síl USA najneskôr do tridsiatich (30) dní od prijatia oznámenia uvedeného v odseku 2 tohto článku. Slovenské orgány môžu predložiť vyhlásenie aj pred prijatím tohto oznámenia.

2. Ozbrojené sily USA oznámia slovenským orgánom každý prípad podľa odseku 1 tohto článku, s výnimkou trestných činov, za ktoré možno uložiť pokutu alebo trest odňatia slobody na menej ako (3) tri roky.”

Ani na držení ve vazbě si Slovensko nepotrpí (čl. 13., odst. 2.):

“Príslušník ozbrojených síl USA alebo závislá osoba, ktorú slovenské orgány vyšetrujú, alebo sa voči nej vedie súdne konanie, zotrúva alebo bude umiestnená pod kontrolu orgánov ozbrojených síl USA, ak o to tieto orgány požiadajú, až do ukončenia všetkých súvisiacich súdnych konaní (vrátane odvolacieho konania). V takýchto prípadoch orgány ozbrojených síl USA zaručia, aby sa na týchto konaniach zúčastnil príslušník ozbrojených síl a vynaložia maximálne úsilie na zabezpečenie prítomnosti príslušníka civilnej zločky alebo závislej osoby pred slovenskými orgánmi v konaní, ktoré môže vyžadovať prítomnosť tejto osoby.”

To podstatné o daních je shrnuto v prvom odstavci článku 16:

“Pokiaľ ide o dane z pridanej hodnoty (DPH), dane z predaja, dane z používania, spotrebné dane alebo podobné alebo nástupnícke dane, udelí sa výnimka na nadobudnutie materiálu, zásob, služieb, vybavenia a iného majetku v rámci Slovenskej republiky ozbrojenými silami USA alebo určených pre ozbrojené sily USA na použitie ozbrojenými silami USA a) získaných na konečné použitie ozbrojenými silami USA; b) určených na spotrebu pri plnení zmluvy s ozbrojenými silami USA alebo v ich mene; alebo c) určených na začlenenie do predmetov alebo zariadení používaných ozbrojenými silami USA. Ozbrojené sily USA poskytnú príslušným slovenským orgánom príslušné osvedčenie, že takýto materiál, zásoby, služby, vybavenie a iný majetok sú určené pre ozbrojené sily USA.”

V podobnom duchu se nesou pasáže o ne/zdanění a ne/proclívání vojenského a civilního personálu a jejich rodinných příslušníků, některé věci jsou ovšem limitovány.

Otázce zaměstnávání je věnován článek 24., zajímavý je mj. konec odst. 2.:

“Podmienky zamestnania budú stanovené ozbrojenými silami USA a príslušnými organizáciami v súlade s platnými zákonmi a predpismi USA, s prihliadnutím na prevládajúce mzdy a ustanovenia pracovnoprávnej legislatívy Slovenskej republiky do takej miery, ktorá nie je v rozpore s touto Dohodou alebo vojenskými požiadavkami ozbrojených síl USA. Mzdy a platy, výhody, doplnkové platby a zvýšenia týchto platieb musia byť v súlade so zákonmi a predpismi USA. Mzdy pre miestnych civilných zamestnancov sa stanovujú s prihliadnutím na daňové povinnosti zamestnanca ako aj zamestnaneckých odvodov a platieb, vrátane sociálneho, zdravotného ako aj úrazového poistenia. Zamestnávajúce miestnych civilných zamestnancov ozbrojenými silami USA neukladá ozbrojeným silám USA žiadne povinnosti v súvislosti so slovenskými zákonmi o sociálnom zabezpečení.

Dohoda se zabývá i ekologií, strany se v čl. 27, odst. 1. zavazují konat v souladu s ochranou životního

prostředí SR, ovšem závěr tohoto odstavce jakoby naznačoval, že budoucí legislativa SR bude náležitě zohledňovat zájmy subjektů USA – kolik pak už zbývá, aby se americké základny staly připomínkovacím místem v legislativním procesu?:

“Slovenská republika bude implementovať zákony, predpisy a normy o životnom prostredí, zdraví a bezpečnosti s náležitým ohľadom na zdravie a bezpečnosť ozbrojených síl USA, závislých osôb a dodávateľov USA.”

Závěr dokumentu tvoří Příloha A, kde je uvedeno, o jaké prostory v SR kráčí:

„Dohodnuté zariadenia a priestory:

Vojenské letisko Malacky-Kuchyňa.

Vojenské letisko Sliač.”

To však bude platit jen pro okamžik podpisu dohody, neboť čl. 30. v odst. 4. uvádí, že:

“Príloha A k tejto Dohode je neoddeliteľnou súčasťou Dohody a môže byť zmenená písomnou dohodou Strán alebo ich výkonných zástupcov.”

A jak uvádí čl. 2., odst. 7.:

“Pojem „Výkonný zástupca“ zahŕňa Ministerstvo obrany Slovenskej republiky pre Slovenskú republiku a Ministerstvo obrany USA pre Spojené štáty, alebo ich poverených zástupcov.”

Tudíž nějaký pověřený úředník na Ministerstvu obrany pak klidně vydá za 150-členný sbor poslanců Národní rady SR, vládu plus prezidentku, která dohodu také musí odobřit. Čas na to bude mít nejméně deset let, což je lhůta počátečního období platnosti dohody, která potom bude mít roční výpovědní lhůtu.

Nevím, na kolik je obvyklé, že byť jediná příloha je označena. Jako by mohla existovat i jiná, která ovšem není součástí oficiálního dokumentu, a je nutno je odlišit.

Matovičův generální prokurátor proti

Text dohody vyvolal na Slovensku značnou politickou a odbornou odezvu. O smyslu dohody a o jejím znění. Odrazily se v připomínkovém řízení, které je na Slovensku veřejné, takže text dokumentu a připomínky k němu jsou občanům dostupné

(<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2021/786>). Nejvíce vešly ve známost připomínky Generální prokuratury SR, kterou vede Maroš Žilinka, dosazený do funkce za Matovičovy vlády. Matovičovci už asi jeho jmenování litují, neboť Žilinka a jím vedený úřad házejí vidle do vícero kontroverzních akcí matovičovců. Nejprve to bylo do způsobů vyšetřování některých kriminálních případů s politickým podtextem, kdy kritizoval postupy Národní kriminální agentury (NAKA) a Speciální prokuratury (vedené Danielem Lipšicem, někdejší ministrem KDĽ) kvůli přeceňování úlohy a výpovědí tzv. kajícíků, kteří se ve vězení náhle rozpomínají a připisují různým osobám pochybné skutky. Pak to byly zmíněné připomínky k obranné dohodě, za což si Žilinka slízl kritiku médií a vládních politiků za účast na oslavách 300 let založení prokuratury v Rusku.

Generální prokuratura sepsala celkem 35 připomínek, uveďme shrnující pasáž:

“1. K materiálu všeobecne – Z: 1.3 Z predloženého materiálu vyplýva, že návrh Dohody má mať prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, v niektorých častiach nad rámec práv a povinností, ako

ich upravuje zmluva NATO SOFA, pričom deklaratórna prvá časť návrhu Dohody (preambula) hovorí, že Dohoda má plne rešpektovať Ústavu SR a iné slovenské zákony. Návrh na uzavretie Dohody o spolupráci v oblasti obrany medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Spojených štátov amerických z pohľadu Slovenskej republiky vybočuje z právneho rámca stanoveného „acquis NATO“, nakoľko mimo jeho rámca upravuje rôzne situácie, za ktorých sa navrhuje, aby sa Slovenská republika vzdala oprávnení na výkon svojej suverénnej štátnej moci na vlastnom (zvrchovanom) území. Generálna prokuratúra preto z dôvodu, že návrh Dohody presahuje do práv garantovaných Ústavou SR, k materiálu v medzirezortnom pripomienkovom konaní zaujíma negatívne stanovisko a navrhuje jeho odmietnutie ako celku.

Z predkladacej správy k materiálu vyplýva, že predmetom navrhovanej Dohody je posilniť spoluprácu Slovenskej republiky a Spojených štátov amerických v oblasti obrany a v rámci Severoatlantickej aliancie a vytvoriť právny rámec pre rozšírené a prehĺbené partnerstvo, rozvoj obranných spôsobilostí, obranného plánovania a vojenského výcviku Ozbrojených síl Slovenskej republiky. Uzatvorenie tejto Dohody v zmysle predkladacej správy posilní bezpečnosť a obranu Slovenskej republiky. Po oboznámení sa s obsahom návrhu predmetnej Dohody je však nutné konštatovať, že z tejto Dohody žiadny z vyššie deklarovaných cieľov explicitne nevyplýva.

Pokiaľ ide o text návrhu Dohody, sme názoru, že návrh Dohody jednotlivé práva a povinnosti stanovuje jednostranne (v prospech americkej strany a „práva vlajky“). Návrh Dohody nepredstavuje iba spresňujúce, či inak výkon uľahčujúce ustanovenia „acquis NATO“, ako ich predkladateľ prezentuje (v masmédiách), resp. ako sa uvádza v recitáli návrhu Dohody, ale návrh zásadným spôsobom rozširuje existujúci právny rámec „acquis NATO“ (zmlúv SOFA). Dohoda ide teda nad rámec už existujúceho právneho rámca „acquis NATO“ a to bez akéhokoľvek prvku recipacity a bez aspoň približne obojstranne vyváženého postavenia strán – partnerov (partnerstva), a to v zjavný neprospech fyzických osôb, právnických osôb a štátu – Slovenskej republiky.

Návrh Dohody okrem iného, podľa nášho názoru, porušuje základné zásady upravené Ústavou SR a Chartou základných práv Európskej únie, a to zásadu rovnosti a zásadu ochrany práv užívania oprávnené nadobudnutého majetku (vlastníckeho práva).

V danej súvislosti predkladateľ mediálne deklaroval, že návrh Dohody je štandardný a obdobný ako u zvyšných strán NATO, avšak konkrétne podmienky a špecifiká, za akých sú umiestnené ozbrojené sily v rámci EÚ v okolitých štátoch -partneroch NATO, nie sú v rámci medzirezortného pripomienkového konania zverejnené, ani predkladateľom vysvetlené (v predkladacej správe ani inak zrejme) a v súčasnosti nie je možné pre krátkosť času a stanovené lehoty medzirezortného pripomienkového konania (materiál bol zverejnený na pripomienkovanie dňa 14.12.2021) uvedenú skutočnosť v rámci komparácie posúdiť ani vyhodnotiť. Ďalej pripomíname, že generálna prokuratúra eviduje viaceré prípady podaní občanov, resp. občianskych združení, týkajúcich sa rôznych otázok nepriaznivého zásahu do ich kvality života v regiónoch v oblasti vojenských letísk, napríklad pre rušenie hlukom z leteckej prevádzky vojenských lietadiel v okolí vojenských letísk (Sliač a Kuchyňa).“

Jakou fantazii by měl mít čtenář, aby si představil, jak by vypadala taková dohoda, kdyby nešlo o partnerské země NATO, ale o diktát velmoci nějaké zapomenuté kolonii? Znění smlouvy je v rozporu s dobrými mravy. Nejen kvůli tomu, že je nevyvážená. Současná slovenská vláda totiž chce zavázat občany a další vlády k závazkům jdoucím za rámec ústavy (tím, za jakých podmínek odstupuje od správy a kontroly části území SR), přičemž chystá se tak učinit jen se souhlasem běžné většiny poslaneckých hlasů. Navíc tak učiní na období daleko za svůj funkční mandát. Ani příští, ani přespříští vlády nemají šanci dohodu změnit a vypovědět. Pro souhlas s rozhodnutím, které zavazuje následující vládu po celý její mandát, by u seriózních politiků měla platit povinnost kvalifikované většiny. Nebo by získání třípětinové, dvoutřetinové, tříčtvrteční většiny nebo referendového souhlasu mělo být dle šíře a délky závazku alespoň morální metou. Tím spíše, že dobrovolně nasazený

chomout se bude politicky a morálně shazovat daleko hůř, než v případě dřívějších okupací.

Pašáci Češi a prezidentka humoristka

Běžného českého čtenáře může napadnout, jací že jsou to Slováci mamlasové, že něco takového mohou sjednat. Chtěl bych však ty, kteří se cítí vůči Slovákům v roli staršího bratra, upozornit, že pro české občany znalé věci nejde zase o tak neznámé formulace. Takřka shodné totiž obnášela smlouva o pobytu amerických vojáků obsluhujících chystaný radar Národní protiraketové obrany USA v Brdech. Takže Slováci jsou v tomto opět až druzí, neboť vrtichvosti z Čech, Moravy a Slezska je předběhli o zhruba 15 let.

Na rozdíl od tehdejší Topolánkovy vlády (ODS, KDU-ČSL, Zelení) a prezidenta Václava Klause (ODS) se rozhodla nynější slovenská prezidentka Zuzana Čaputová (Progresívne Slovensko) zklidnit rozjitřenou veřejnou atmosféru nápadem na sepsání tzv. interpretační doložky, kde by se mělo vysvětlit, co slovenská strana tím kterým dohodnutým opatřením vlastně myslí. Takový návrh by musel strhnout potleskoměr v pořadu Vtipnější vyhrává. Vždyť pokud něco slovenská strana chce, tak to snad její politici a vyjednávači umějí převést do jednoznačného textu samotné dohody, aby nepotřebovala vysvětlivky. Pokud ne, tak ať se vrátí na ZDŠ, aby se mezi žáčky naučili významu jednotlivých slov, obrátů, prostě porozumění textu. Ze strany „Čaputky“ jde jen o „tahanie medových motúzov občanom popod nos“, protože rozhodující je text smlouvy a nikoli, co si o něm po straně slovenské načalstvo myslí. Proč by pro Američany měl být závazný jednostranný krok smluvního partnera? To vypadá, jako kdyby Zuzana Čaputová absolvovala turbostudium práv v Plzni a ne v Bratislavě.

Dohoda horší než za okupací

Když už se matovičovská koalice rozhodla spáchat dohodu o obraně, resp. pobytu cizích vojsk na území Slovenska, tak si mohl expremiér a nyní ministr financí Igor Matovič (OĽaNO), šéf parlamentu Boris Kollár (Sme rodina), ministr školství Branislav Gröhling (SaS) a poslankyně Petra Krištúfková (Sme rodina) vzpomenout na své horší chvíle a se svojí plagiátorskou zkušeností mohli opsat buď materiály z období vpádu německého nacistického wehrmachtu na území Slovenského štátu nebo pravidla o pobytu Střední skupiny sovětských vojsk v normalizovaném socialistickém Československu. Jak sdělili mj. expremiér Ján Čarnogurský (KDH) či politolog Eduard Chmelár, obojí byly pro tehdejší zdejší vlády a občany přitlačené v kritické situaci cizí vojenskou mocí příznivější, než dnešní podmínky vyjednané za míru s partnery z NATO.

Od nynějška nemá Matovič and comp. morální právo vytýkat Alexandrovi Dubčekovi a spol. podpis tzv. moskevských protokolů o dočasném pobytu sovětských vojsk v ČSSR. Vedoucí představitelé KSČ byli tehdy Sověty zatčeni a internováni proti své vůli, do příjezdu prezidenta Ludvíka Svobody nevěděli nic o situaci doma, ale vyjednali a podepsali s tolik dnes demonizovaným Leonidem Iljičem Brežněvem a jeho vedením přijatelnější podmínky než matovičovci se svými přáteli z USA. Proklínaný staříčkový a nemocný Emil Hácha se hodiny vzpíral Hitlerovi hrozícímu bombardováním Prahy, než „vložit do jeho rukou osud českého národa“. Slovensští vrcholové velitelé armády a tajné služby, národohospodáři a státní bankéři chystali proti příšlým nacistům ozbrojený odboj. Matovičovci nic takového, naopak na stříbrném podnosu chystají předat dvojici významných slovenských vojenských letišť (a možná i jiného území) do rukou státu, který přes 90 % doby své existence vedl a vede různé války po celém světě.

Terče s přeshraničním přesahem

To za situace, kdy napětí v Evropě roste a slova a skutky přibližující válku na Ukrajině, v níž by USA byly namočeny, jsou na denním pořádku a obavy přerůstají dokonce v úvahy o třetí světové, a to

jaderné válce, mezi právě USA, resp. NATO na jedné straně a Ruskem, případně s Čínou, na straně druhé. V takovém konfliktu jsou prvním terčem radary a jiná monitorovací zařízení, která je třeba oslepit, aby druhý útok mířil na raketová odpaliště, letiště a řídicí centra. A je při případném protiútku úplně šuma fuk, že útočník má základny na území třetího státu. Pokud takový stát poskytl útočníkovi prostor a nebo prostředky pro útok, tak se stává legitimním a – dle mezinárodního práva – také legálním cílem odplaty.

Takže Sliač, letiště uprostřed 150-tisícové aglomerace Banská Bystrica – Zvolen, a Kuchyňa, která má za kopcem skoro půlmilionovou slovenskou metropoli a co by kamenem dohodil a zbytek doběhl (50 km) hlavní město Rakouska, bezmála dvoumilionovou Vídeň. To by byly dva terče jako dělané pro rakety středního doletu s Černobylem v hlavici.

Začali to před Matovičem a dnes otálejí

Mimo pozornost by neměly zůstat prapočátky jednání o dohodě. Už za vlády Roberta Fica totiž šly Banskou Bystricou zprávy o zájmu USA o sliačské letiště. Ostatně postoj k tomuto záměru, zdá se, nekopíruje pravo-levé rozložení politických sil v SR, odpůrci jsou nalevo i napravo. Neměli by však Češi asi žít v iluzi o neposkvřenosti dlouholetého předsedy slovenských sociálních demokratů a trojnásobného premiéra Roberta Fica. Dnes sice stojí na čele opozice proti dohodě, leč pokud první zprávy vypluly na povrch za něho, tak buď to bylo s jeho souhlasem nebo neměl své ministry či generály pod kontrolou. O tehdejší situaci a jeho motivacích lze asi jen spekulovat. Vůbec neměl žádný nápad o možném zřízení stálé základny USA padnout. Podat v takovém případě USA prstíček, už jen pouhou nadějí, striktně neodmítnout jednání, znamená časem přijít o ruku. Podstatná část slovenské politické reprezentace neušla v mládí politickým školením o americkém imperialismu, takže se nemohou vymlouvat, že by nevěděli o roli „světového četníka“, o malérech na americké základně na japonské Okinawě, v Německu, v Itálii, v Panamě. Po listopadu 1989 si mohli z různých zdrojů ověřit, že zrovna v tomto předlistopadová propaganda nelhala. Když se Fico na přelomu tisíciletí rozešel s SDL, nasedl kvůli financování své strany SD – Smer na tygra spolupráce stranických investorů a lobbistů. Na účet mu sice nejprve přistávaly nějaké peněžní dary od nich, později však i jejich korupční aféry. Kdo ví, co Fico či jeho okolí vypuštěním džina z láhve při úvahách nebo zahájení jednání o dohodě sledovali, ale mají co napravovat. Každopádně již zaspal spolu s Pellegřínim, šéfem dalších sociálně-demokratické strany SD – Hlas, a dalšími odpůrci dohody, protože už týdný mohl běžet sběr podpisů za referendum o dohodě.

Ano, Ústavní soud SR si nedávno již jednou vytřel tisícovkami archů s více než půl milionem podpisů pozadí, ale třeba by si soudci uvědomili, že jednorázovka předčasných voleb proti vůli stávající koalice je přece jen jiná úroveň než mnohaleté vyčlenění slovenského území zpod svrchovanosti a vystavení obyvatel možné válečné odvetě za nějaká válečná dobrodružství notorického válečníka a osnovaltele státních převratů. Korea, Vietnam, Laos, Kambodža, Dominikánská republika, Grenada, Panama, Srbsko, Afghánistán, Irák, Libye, dále Írán, Guatemala, Haiti, Kuba, Kongo, Řecko, Uruguay, Chile, Nikaragua, Ukrajina – to je jen neúplný výčet zemí, kde se za posledních 75 let USA buď přímo dopustili vojenské agrese, nebo kde CIA podporovala nebo přímo organizovala vojenské převraty a masívní násilné akce proti místním vládám. Praxe posledních let ukazuje, že ozbrojenci z řad odpůrců proamerických vlád ovládají způsoby jak krvavě zaútočit i daleko od své vlasti. Slovensko si zřízením armádních letišť USA říká o nějaké Charlie Hebdo, Bataclan, Nice, jestliže se nějaký šílenci rozhodnou pomstít se za kdoví jaké bezpráví v jejich vlasti či šířit svoji pravou víru přímo v týlu protivníka.

Ukaž mi co a jak píšeš a já ti řeknu kdo (co) jsi

S jakým opovržením asi hledí ministři obrany Jaroslav Nad', zahraničí Ivan Korčok coby šéfové rezortů, které dohodu vyjednávali, dále premiér Eduard Heger, skutečný vládní šéf Igor Matovič,

prezidentka Zuzana Čaputová a další protagonisté „obránné“ dohody na obyvatele Slovenska, když jejich osudy předloží vojenské mašinérii cizího státu a navíc za tak potupných podmínek? Jaký je hodnotový žebříček těchto politiků, když svoje osobní ambice, aktuální kariéry, pomíjivou moc a majetky upřednostní před strategickými potřebami a zájmy pěti milionů svých spoluobčanů? Jak bez mrknutí oka přistoupí na neskutečně nevyrovnaný vztah, kdy realizují svoje taktické cíle politických a osobních životů výměnou za strategické zisky USA při šíření jejich vojenského vlivu. Co to je za intelektuální a morální kreatury, když přistoupí na takový nerovný handl?

Nerovný a nepotřebný. Vždyť Slovensko je členem NATO, které je prezentováno jako jistota obrany SR. Nebo to není pravda? Nebo snad členství v NATO nezaručuje proklamovanou obranu členského státu? Slovensko už bezmála 30 let je samostatnou zemí. Kolikrát byla za tu dobu ohrožena jeho existence? Vznáší vůči němu někdo územní nároky? Je svět nakloněn zpochybnění Trianonských dohod, které určily hranice s Maďarskem? To je jediné slabší místo územní celistvosti země, které ale není tématem nikoho jiného než maďarských extrémních nacionalistů. Přitom do NATO by nebylo Slovensko a Maďarsko přijaty, kdyby byl hraniční problém horký. Těžké noci už mají jeho šéfové z turecko-řeckého sporu, neboť připuštěním změny jejich hranic by se spustila lavina možných dalších diskusí, střetů a posunů: od francouzsko-německé hranice přes německo-polskou a českou až po hranice na Balkáně, valonsko-flámské tahanice či separatistické nálady za Pyrenejemi. Je v „obránné smlouvě“ SR a USA něco o ochraně hranic Slovenska? Hledejte – a máte do konce života co dělat.

Starost o bezpečí státu je povinností vládní moci, ale bezpečnost netvoří jen základny a tanky, je to komplex rozličných opatření, věcí a zařízení, postupů a řízení, struktur a vazeb. Zájemem malé země není hromadění zbraní a vojáků – právě to je nad její demografické a ekonomické síly, takže jejím cílem musí být naopak snižování počtu vojáků, počtu zbraní a zařízení, odpoutání armád, pásma bez určitých zbraní, otevřená kontrola, procesy na posílení důvěry, kontakty a spolupráce. Evropa nepotřebuje více vojáků a zbraní, ale více lidských kontaktů, politiků, vojáků, obchodníků, vědců, studentů, běžných lidí – aby se poznávali, jednali se vzájemnou úctou, pochopili a respektovali své odlišnosti, okoukali od sebe to pozitivní, krotili v sobě to negativní, chovali se v zahraničí jako hosté, jak k místním lidem, jejich kultuře, přírodě a zemi. Ten, kdo se osvědčí jako kultivovaný host, určitě může přijít i v nouzi požádat hostitele o pomoc a jistě i on pomůže, když se jeho seriózní hostitel ocitne v maléru. Slovinci to bohatě předvedli za 2. světové války. Bojovali na obou frontách, bojovali doma i v protektorátu a také cizinci desítek národností jim pomohli, když vypuklo SNP. Slovensko nepotřebuje trvalou základnu cizích vojáků, samo je totiž základnou dostatečného počtu poctivých, statečných lidí, kteří se dovedou poprat za správnou věc – jen jako všechny ostatní národy musí když ne průběžně, tak občas vymést z mocenských pozic politické podvodníky a fanatiky.

Co zřízením cizích vojenských základen matovičovci sledují? Jsou to takoví amerikanofilové, natolik se podbízející vazalové? Nebo jsou rusobijci a čínofobové a chtějí dát Amíkům zázemí pro válku s nimi? Nebo vidí ve vojácích kapitalistické supervelmoci záruku udržení kapitalistického zřízení v SR? Bojí se svých spoluobčanů? Co to je za režim, jaké má kvality, když potřebuje mít za zády bodáky, aby se nezhroutil? Ale i bodáky zreznou, na to si dost lidí v našich zemích ještě obstojně pamatuje. Pak se Matovič, Čaputová, Naď, Korčok, Heger a jejich pohůnci přiřadí k Bilákovi, Indrovi, Šalgovičovi, Reicinovi, Tukovi, Moravcovi a dalším. Konají více, než od nich doba a situace žádají. Iniciativně jdou vstříc místo toho se zařadili do šedého průměru malých států odsouzených k tomu, aby nyní přežily ve sféře vlivu jedné a příště zase druhé velmoci.

Současná vládní koalice už o moc více svoji vlast, republiku a své občany ponížit a zaprodat do cizích služeb asi nemůže. Co není v dohodě přímo jmenováno, může být později dodáno, jen když si vedení jednotek USA ukáže. Není nic uvedeno, o čem by matovičovci nechtěli jednat. Snad chází už jen plný noční servis americkým vojákům, přičemž si nejsem jist zdali by nešly s radostí různé čaputové, remišové, kolíkové i přes den a s dcerami.

Znění dohody ovšem nevypovídá jen o nynějších představitelích SR, ale i o straně USA – s jakou arogancí a přezíravostí hledí na partnerskou Slovenskou republiku. Tak se nejedná s přáteli, ale s užitečnými idioty. „Obranná dohoda“ je dalším z důkazů, že nejlepší kšefty se nedělají s lidskou hloupostí, nýbrž se zaslepeností. I hlupák časem vidí, co mu škodí, zaslepenec se však s nadšeně obětuje zas a znova.

Rozhodnou poslanci – jako dav nebo jako osobnosti?

Slovenským občanům a politikům vážícím si své vlasti, své demokratické republiky, svých spoluobčanů a sebe sama už moc nezbyvá. Matovičovsko-čaputovská klika s podpisem a ratifikací dohody pospíchá. Opoziční hlasy v NR SR k odmítnutí nestačí, třeba nalomit některé z vládních poslanců. Bát vidět v ulicích, psát, hovořit, informovat, argumentovat, přesvědčovat. Využít všech možností, všech kontaktů, platforem.

Významnou silou v českém boji proti radaru bylo hnutí politické reprezentace z Brd, kde měl radar stát, Starostové proti radaru s charismatickým Honzou Neoralem v čele. Trokavecký starosta, který měl praxi z obsluhy vojenského radaru, se obrátil na stovky kolegů z okolí, aby se proti americkému radaru postavili. On, který měl na zdi americkou vlajku jako její ctitel! Ale ctít někoho, respektovat, pomáhat mu neznamená mu podlézat. Starostové Banské Bystrice a Zvolena už protestují, ale v okolí letiště je měst a obcí daleko více. Stojí dotčeným obyvatelům naděje na zaměstnání na americké základně za faktické napomáhání případnému leteckému útoku USA kdesi na kohosi? Na Bělehrad...?!

Pro Slováky, občany i politiky, zvláště ovšem pro obyvatele Záhorí a Horehroní to bude morální politicko-ekonomicko-sociální dilema, zda zřízení základen podpořit s vidinou přílivu peněz z americké armádní kasy a kapes vojáků do místní ekonomiky a ke zdejšími lidem, nebo zda upřednostnit politický postoj nedat šanci recidivujícímu agresorovi k možnému útoku ze slovenského území na možná vinné, možná nevinné vojáky a civilisty? Možná na ochranu demokracie, možná diktatury. Možná poletí s humanitární pomocí, možná „humanitárně“ bombardovat.

Před lety se obcím v okolí Sliače ulevilo, když vrtulníková cvičení byla nasměrována mimo nejobydenější oblasti a odkázána do vyšších výšek. Roční průměrný nálet slovenského pilota stíhačky byl před lety pod povinným minimem pilota amerického. Takže místní si zase užijí?

Stálo by za to rovněž znát názor Rakušanů, když z Kuchyně do Rakouska je to 15 km. Na tamní rovině případná radiace dosvítí hodně daleko. Škoda, že z Čech nezní žádný mocný hlas. Nejde o to, že na Moravu je to z Kuchyně dál, jde o věc. O to, že Slovensko nepotřebuje stálou cizí vojenskou základnu a navíc za takových podmínek. O to, že malé státy musejí držet při sobě a ne, že se v koutku škodolibě radují, že to tentokrát padlo na toho druhého. Slyšet by mohlo být více bývalých politiků, a to jinak než Mikuláš Dzurinda, na něhož zahraniční privatizéři vzpomínají „se slzou v oku“. Oni formovali polistopadové Slovensko a jedním z témat, které přivedlo občany ČSSR v listopadu 1989 na ulice a je k moci, byl odsun sovětských vojsk. Kvůli tomu, kam dnes Slovensko dospělo, lidé na náměstích necinkali.

Slabým místem každé vlády jsou poslanci. V každé straně je sice pevné jádro vedení, ale to je jen pár lidí, kteří kočírují zbytek, který už nemá tolik informací, nesedí na tak výnosných postech, nemá tak vlivné slovo a který je často svými šéfy postaven před hotovou věc, aby ji odkýval. Věrnost proklamovaným ideálům či iluze kariéry jim většinou zatne zuby, sehne hlavu, strčí jim ji do písku, ohne páteř. Jsou ovšem situace, kdy i tento stranický, poslanecký dav nadšenců, kariéristů a stafážistů zakolísá, poněvadž věc, kterou má schválit, je příliš okatou levárnou, z níž smetanu slíznou šéfové a řadovým poslancům zůstane z ostudy kabát. Takže je třeba psát poslancům, zřídit v místech jejich bydliště podpisové stánky, aby občané mohli připojit své podpisy a vzkazy. Neváhat a vyhledat

jejich sousedy, bývalé spolužáky a kolegy, jejich příbuzné a poskytnout jim patřičnou osvětu. Každý z vládních poslanců musí pocítit, že jeho příští zvolení závisí na jeho nynějším postoji k dohodě. Musí se ocitnout pod tlakem příbuzných, známých i neznámých lidí, on i jeho rodina. Není to nic nemorálního. „Obranná dohoda“ dává v šanc životy, zdraví a majetky řady Slováků, takže argumentační nátlak na poslance a jeho rodinu je zcela v rámci zodpovědnosti, kterou na sebe dotyčný vezme, když podpoří tuto nehoráznou smlouvu. Jestliže on může svým hlasováním riskovat životy, zdraví, majetky, životní osudy svých spoluobčanů, mají oni stejně tak velké právo mu tuto jím stanovanou morální hranici vyplnit svým seriózním odporem proti tomu. To je kategorický imperativ Immanuela Kanta, starý zhruba tak, jak staré jsou i Spojené státy americké.

Krise zastupitelské demokracie

Situace, v níž se ocitlo Slovensko a jeho obyvatelé, situace, kdy vedení státu pohrdá svými občany, kdy část politiků nedbá zájmů voličů, zase až tak výjimečná v současném světě není. Prožíváme ji vlastně denně, na Slovensku se to však nyní týká velmi závažné, situace, životně závažného rozhodování. Již pár let proto můžeme číst o krizi demokracie. Politologové i politici nám vykreslují rozličné problémy demokratických režimů. Mnohý obecný lid, vnímajíc své životní, zvláště sociální potíže, nemožnost seberelizace, a to v kontrastu s kariérami, korupcí, nepravostmi, svévolí a zvůli establishmentu, stále více propadá frustraci a kloní se k volání po silné ruce. Demokratické nástroje jsou zneužívány, ohýbány, kastrovány, právní stát mizí, množí se dvojí metry, podvody, pokrytectví, balamucení, manipulace. Místo účinně vynutitelného stejného práva pro všechny, místo napravování legislativy utíkají ti malodušní k demagogům a začínají snít o autoritách neuvědomujíc si, že by došli k diktaturám.

Nejde ale o krizi demokracie, jde o krizi zastupitelské demokracie, o problém se zprostředkovateli politické prezentace potřeb a zájmů občanů. Zprostředkovatelé, jako vždy, když získají přílišnou moc, když jejich role vykročí za smysluplné hranice, jsou omámeni svým postavením a začínají je zneužívat. Mediálně cinknuté volby napomáhají trendu k monopolizaci moci zastupiteli, poslanci, vládou. Monopol potřebuje konkurenci, i ten mocenský, takže zastupitelská linie moci potřebuje korekci po linii referend. Na obci, na kraji, na úrovni státu. Bylo by scestné každodenní výkon moci řešit lidovým hlasováním, ale zásadní meze pro výkonnou a zákonodárnou moc jsou pro nástroj referendum jako dělané. Samozřejmě referendum náležitých kvalit: s dostatečně dlouhou a objektivní diskusí a jasnými pravidly pro veřejnoprávní média, s vhodným termínem, hlasovacími místy, řádnou otázkou (nabídkou odpovědi), referendum závazné, s účastí se stejnými nároky jako u voleb „politických zprostředkovatelů“ atd.

Výsledkem krize zastupitelské demokracie je i „obránná dohoda“ mezi SR a USA a způsob jejího projednávání a schvalování. Aktuální pospolitost politických zprostředkovatelů může – podobně jako rozhoduje o povoleném zakřivení okurek, velikosti kolku za úřední úkon, parametrech nějaké drobnosti – stejně snadno zavléci Slovensko do velmi ošemetného stavu poskytovatele útočiště pro nezvladatelnou cizí moc. Slováci, stejně jako jiné národy, mají plné právo si sednout na otevřenou cisternu s benzínem a zapálit si. Musí to být ale jejich vlastní vůle, nikoli cizí rozhodnutí, oni si musejí zodpovědět, kam odhodí sirku a kde típnou vajgla. Ne, že to za ně činí nějaký cizí kolemjdoucí, kdo tam s nimi nesedí.

Matovičovci odvádějí vůči USA nadpráci. Zbytečnou. Nedůstojně nesou úděl představitelů malého národa, když se ještě více ponižují, klaní a plazí. Takové vazalství nepotřebují běžní občané USA, Mají dost velkou zemi, ekonomicky vyspělou, s vysokou životní úrovní, takže je pro spoustu lidí po celém světě snem v ní žít a pracovat. Kvůli tomu ji obdivují, ne kvůli jejím válkám a jí organizovaným převratům. To jen část establishmentu, moci a majetkuchtivých kořistníků chce brát více než dávat a tak s forsází astronomického vojenského rozpočtu vyváží své vojáky do světa, aby jim obránili nerovné vztahy vůči slabším. Přitom nacházejí řadu ambiciózních, avšak ve skutečnosti slabošských

kariéristů, kteří jim podlézají, aby před svými doma měli navrch a také v mylné představě, že u cizích páníčků udělají díru do světa a že je ochrání v případě maléru. Dnes je sice páníček pohladí, zítra si o ně jako o rohožku otře boty. Průšvih je, že pohlazeni jsou jen ti proradní vazalové, rohožkou je však celý národ, celá zem. A o to nyní kráčí na Slovensku – aby nebylo a jeho občané rohožkou pro vojenská bagančata, pro politické škrpály, pro morální přezuvky.

AUTOR: Ing. Mgr. Karel Růžička (1957). Čechoslovák původem, rodinou, pracovně i volnočasově. Absolvoval SPŠ dopravní v Praze v Masné, Strojní a elektrotechnickou fakultu VŠ dopravy a spojů v Žilině a dálkově na přelomu režimů Filosofickou fakultu UK v Praze. Prapůvodním povoláním výpravčí vlaků (v Otavovicích), pak konstruktér lokomotiv (ČKD). Pohyboval se i v mládežnické organizaci, poněkud však byl novinářem. Má za sebou zkušenost agenturního zpravodaje ČTK, ČTI a SITA i deníkáře (Pravda a Haló noviny). Teď je řidičem tramvaje a po šichtě působí v Klubu společenských věd, Ne základnám, ProAlt a AZ.

[ZDROJ](#)